

Burmistrz Chociwól
ul. Armii Krajowej 52, 73-120 Chociwól
tel. (091) 562-20-01, 562-20-24, fax. (091) 562-20-76
e-mail: urząd@chociwól.pl

ORM.0003.1.9.2025

Chociwól, dnia 28.05.2025 r.

Pan
Marcin Jachura
Przewodniczący Rady Miejskiej w Chociwól

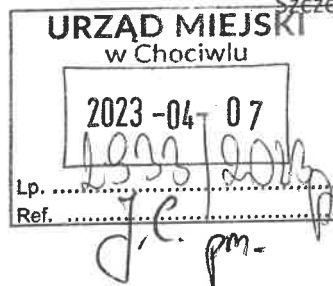
Dotyczy: Interpelacji z dnia 14 maja 2025 r. w sprawie Zabytkowego Parku w Lisowie.

W odpowiedzi na interpelację ORM.0003.1.9.2025 złożoną w dniu 14.05.2025 r. przez Pana Marcina Jachurę Przewodniczącego Rady Miejskiej w Chociwól, w sprawie stanu Zabytkowego Parku w Lisowie, uprzejmie informuję co następuje.

1. Działania porządkowe są planowane, jednakże dokładny termin wykonania tych działań nie został określony. Zaplanowano, że do końca czerwca teren parku zostanie uprzątnięty i zostanie usunięte ogrodzenie wtórne.
2. Działania pielęgnacyjne na terenie parku w Lisowie są planowane, aby mogły być wykonane konieczne jest uzyskanie pozwolenia od Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. W celu pozyskania stosownego pozwolenia konieczne jest zlecenie wykonania przeglądu drzewostanu, na podstawie, której zostanie złożony stosowny wniosek na dokonanie prac na zabytku- wycinka drzew.
3. W załączeniu przekazuje kopie posiadanej dokumentacji dotyczącej zaleceń dla Parku Dworskiego w Lisowie.
4. Wezwano osobę, która pozostawiła w Parku narzędzia, materiały i śmieci do uprzątnięcia. Jeśli tego nie wykona w wyznaczonym czasie zostanie to zlecone firmie zewnętrznej, a kosztami zostanie obciążony właściciel narzędzi, materiałów i śmieci. Tablice informacyjne o zabytkowym charakterze miejsca postaramy się w najbliższym czasie umieścić na terenie Parku.
5. W chwili obecnej nie istnieje plan systematycznej opieki nad parkiem w Lisowie. Poszukujemy środków na sporządzenie gminnej ewidencji zabytków i przygotowanie programu opieki nad zabytkami.
6. W budżecie na rok 2025 nie zabezpieczono środków na utrzymanie tego zabytku, jeśli przyjęta zostanie uchwała zmieniająca budżet podczas sesji Rady Miejskiej w Chociwól w dniu 29.05.2025 r. to środki te pozwolą na rozbiórkę wtórnego ogrodzenia w Parku.

Z up. BURMISTRZA
Sybilka Kalmus-Samsel
Zastępca Burmistrza

ZN.5180.1.2023.ML

Gmina Chociwel
ul. Armii Krajowej 52
73-120 Chociwel

DECYZJA nr 483/2023

Działając na podstawie art.49 ust.1, w związku z art.6 ust.1 pkt 1 lit.g, art.7 pkt 1 i art.91 ust.4 pkt 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U. z 2022r. poz.840) oraz art.104 ustawy z dn. 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2022r. poz.2000), na skutek postępowania wszczętego z urzędu

Zachodniopomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Szczecinie nakazuje

Gminie Chociwel -właścicielowi działek nr: 55/3, 55/4 w m. Lisowo gm. Chociwel, przeprowadzenie prac konserwatorskich przy zabytku parku dworskim zlokalizowanym na ww. terenie, obejmujących:

- 1) wykonanie kompleksowej pielęgnacji zieleni (niezbędne wycinki wynikające z uczynienia układu przestrzennego parku, złego stanu zdrowotnego i statycznego zieleni oraz prace pielęgnacyjno-zabezpieczające na drzewach i krzewach),
- 2) wykonanie prac regulujących stosunki wodne w parku (usunięcie przyczyn podmakania, utrzymanie we właściwym stanie zbiorników wodnych i rowów melioracyjnych),
- 3) usunięcie śmieci i wtórnych ogrodzeń (z siatki metalowej i płyt żelbetowych)

w terminie do 31 grudnia 2024r.

Zgodnie z art.108 ww. ustawy Kodeks postępowania administracyjnego decyzji nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.

Uzasadnienie

Przedmiotowa nieruchomość stanowiąca park dworski działki nr: 55/3, 55/4 w m. Lisowo gm. Chociwel jest wpisana do rejestru zabytków pod nowym numerem A-1498, dec. KL.I.5340/12/82 z dn. 01.07.1982r., zatem właściwym rzeczowo w rozpatrywanej sprawie jest Zachodniopomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Szczecinie.

W wyniku kontroli przeprowadzonej dn. 22.10.2018r. przez upoważnionego przedstawiciela Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Szczecinie, działając na podstawie art.40 ust.1 ww. ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami Zachodniopomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Szczecinie wydał pismem znak: ZN.5180.8.2018.ML z dn. 06.11.2018r. zalecenia pokontrolne dla ww. zabytku, gdzie w terminie do dn. 31.10.2021r. zalecono Gminie Chociwel wykonanie kompleksowej pielęgnacji zieleni (niezbędne wycinki wynikające z uczynienia układu przestrzennego parku, złego stanu zdrowotnego i statycznego zieleni oraz prace pielęgnacyjno-zabezpieczające na drzewach i krzewach), wykonanie prac regulujących stosunki wodne w parku (usunięcie przyczyn podmakania, utrzymanie we właściwym stanie zbiorników wodnych i rowów melioracyjnych), usunięcie śmieci i wtórnych ogrodzeń (z siatki metalowej i płyt żelbetowych).

W wyniku kontroli przeprowadzonej dn. 03.11.2021r. przez upoważnionego przedstawiciela Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Szczecinie stwierdzono nie wykonanie ww. zaleceń pokontrolnych.

Pismem znak: OŚR.1431.67.2021.JC z dn. 04.11.2021r. Gmina Chociwel złożyła wyjaśnienia w zakresie nie wykonania zaleceń pokontrolnych, deklarując podjęcie w 2022r. wszelkich starań do doprowadzenia zabytku do stanu zgodnego z zaleceniami wojewódzkiego konserwatora zabytków.

W związku z ww. pismem znak: OŚR.1431.67.2021.JC z dn. 04.11.2021r. Gminy Chociwel Zachodniopomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Szczecinie pismem znak: ZN.5180.6.2021.ML z dn. 02.12.2021r. zmienił termin wykonania zaleceń pokontrolnych na termin do 31.12.2022r.

W wyniku kontroli przeprowadzonej dn. 03.02.2023r. przez upoważnionego przedstawiciela Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Szczecinie stwierdzono nie wykonanie zaleceń pokontrolnych.

Wobec powyższego, w związku z niewykonaniem we wskazanym terminie zaleceń pokontrolnych, Zachodniopomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Szczecinie pismem znak: ZN.5180.1.2023.ML z dnia 24.02.2023r. zawiadomił właściciela przedmiotowej nieruchomości Gminę Chociwel o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji nakazującej przeprowadzenie, w terminie określonym w tej decyzji, prac konserwatorskich lub robót budowlanych polegających na wykonaniu kompleksowej pielęgnacji zieleni, wykonaniu prac regulujących stosunki wodne w parku, usunięciu śmieci i wtórnych ogrodzeń przy przedmiotowym zabytku, jednocześnie informując o przysługującym zgodnie z art.10 §1 ww. ustawy Kodeks postępowania administracyjnego prawie do zapoznania się z dowodami i materiałami dotyczącymi sprawy, wniesienia ewentualnych swoich uwag i wyjaśnień w sprawie, wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, przedstawienia dodatkowych dowodów.

Gmina Chociwel nie wniosła uwag i wyjaśnień w sprawie, nie wypowiedziała się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, nie przedstawiła dodatkowych dowodów.

Zgodnie z art.49 ust.1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wojewódzki konserwator zabytków może wydać decyzję nakazującą osobie fizycznej lub jednostce organizacyjnej posiadającej tytuł prawny do korzystania z zabytku wpisanego do rejestru, wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, trwałego zarządu albo ograniczonego prawa rzeczowego lub stosunku zobowiązaniowego, przeprowadzenie, w terminie określonym w tej decyzji, prac konserwatorskich lub robót budowlanych przy tym zabytku, jeżeli ich wykonanie jest niezbędne ze względu na zagrożenie zniszczeniem lub istotnym uszkodzeniem tego zabytku.

Przepis art.5 wyżej cyt. ustawy stanowi, że opieka nad zabytkiem sprawowana przez jego właściciela lub posiadacza polega, w szczególności, m.in. na prowadzeniu prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku, zabezpieczaniu i utrzymaniu zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie oraz korzystania z zabytku w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości. Natomiast do zadań wojewódzkiego konserwatora zabytków, jako organu administracji publicznej należy w szczególności, zgodnie z art.4 ww. ustawy, podejmowanie działań mających na celu m.in. zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków.

Na podstawie zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego tut. organ stwierdził, iż przedmiotowy zabytek znajduje się w nieodpowiednim stanie zachowania, a właściciel - Gmina Chociwel nie wywiązuje się należycie z wynikającego z ustawy o ochronie zabytków i opiece nad

zabytkami obowiązku opieki nad zabytkiem. Niezadowolający stan zachowania przedmiotowego zabytku został stwierdzony podczas przeprowadzonych ostatnio czynności kontrolnych w dniu 03.02.2023r. i nie budzi wątpliwości. Właściciel od czasu wydania w dniu 06.11.2018r. zaleceń pokontrolnych znak: ZN.5180.8.2018.ML, do dzisiaj nie wykonał zaleceń pokontrolnych. Utrzymywanie takiego stanu zabytku wpływa na postępowanie procesu jego degradacji, prowadzi do uszkodzenia lub zniszczenia zabytku.

Zatem, ze względu na ochronę parku przed uszkodzeniem lub zniszczeniem konieczne jest nałożenie na właściciela obowiązku przeprowadzenia prac konserwatorskich określonych w sentencji niniejszej decyzji, w terminie do dnia 31 grudnia 2024r., który to termin uwzględnia czas potrzebny na opracowanie dokumentacji prac, uzyskanie pozwolenia Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Szczecinie na prowadzenie prac i realizację prac w terenie.

Przedmiotowy park stanowi cenny dla regionu zabytek. Zachowanie przedmiotowego obiektu dla przyszłych pokoleń z uwagi na posiadaną wartość historyczną, naukową i artystyczną, stanowi istotny interes społeczny. W związku z powyższym uważa się za uzasadnione nadanie niniejszej decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności. Tylko niezwłoczne wykonanie nakazanych prac pozwoli powstrzymać degradację tego cennego zabytku, a następnie wyeksponowanie jego wartości historycznych, naukowych i artystycznych, znaczących w krajobrazie kulturowym gminy Chociwel. Wobec powyższego, w oparciu o przepis art.108 § 1 ww. ustawy Kodeks postępowania administracyjnego stanowiący, iż „Decyzji, od której służy odwołanie, może być nadany rygor natychmiastowej wykonalności, gdy jest to niezbędne ze względu na ochronę zdrowia lub życia ludzkiego albo dla zabezpieczenia gospodarstwa narodowego przed ciężkimi stratami bądź też ze względu na inny interes społeczny lub wyjątkowo ważny interes strony”, za uzasadnione uznać należy nadanie niniejszej decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności, którego jedną z przesłanek stanowi interes społeczny, wyrażający się w ratowaniu i zachowaniu tego zabytku dla przyszłych pokoleń.

W związku z powyższym należało orzec jak w sentencji.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji służy stronom odwołanie złożone do Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu (ul. Krakowskie Przedmieście 15/17, 00-071 Warszawa), za pośrednictwem ZWKZ, złożone w terminie 14 dni od daty doręczenia.

W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec ZWKZ. Z dniem doręczenia ZWKZ oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Zgodnie z art.49 ust.2 ww. ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, wykonanie decyzji nakazującej przeprowadzenie prac konserwatorskich przy zabytku nieruchomym nie zwalnia z obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę albo zgłoszenia, w przypadkach określonych przepisami prawa budowlanego.

Zgodnie z art.36 ust.1 ww. ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz przepisami Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz.U. z 2021r. poz.81), **wymagane jest uzyskanie pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków** na prowadzenie ww. prac prowadzonych przy

zabytku wpisanym do rejestru zabytków, z wyjątkiem prac polegających na usunięciu śmieci i wtórnych ogrodzeń (z siatki metalowej i płyt żelbetowych).

Zgodnie z art.83a ust.1 ustawy z dn.16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2022r. poz.916) **wymagane jest także uzyskanie pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków** na prowadzenie ww. prac prowadzonych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków polegających na niezbędnych wycinkach drzew lub krzewów, z zastrzeżeniem wyłączeń uzyskania pozwolenia, o których mowa w art.83f ust.1 ustawy.

W celu uzyskania ww. pozwoleń należy złożyć stosowne wnioski uwzględniające powyższy nakaz.

Zachodniopomorski Wojewódzki
Konserwator Zabytków

Otrzymują:

1. adresat;
2. aa